

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
AMBTENARENZAKEN EN BUITENLANDS BELEID,**

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1999 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij besluit van 11 mei 2001 en van 13 juli 2001 ;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 april 2001 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 10 januari 2002,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976, gewijzigd bij decreten van 22 februari 1995 en 8 december 1998:

Wegens de historische, industrieelarcheologische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- **als monument:**

het geheel van de historische dorpskom van Huise-Lozer met volgende componenten en zoals afgebakend op plan

/ Kasseiweg, gelegen te
Kruishoutem (Huise), Lozermolenstraat; Lozerstraat;
bekend ten kadaster:
Kruishoutem, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer zonder.

// Parochiekerk O.L.-Vrouw van Bijstand gelegen te
Kruishoutem (Huise), Lozerstraat

bekend ten kadaster:
Kruishoutem, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer 442M

/ Het omhaagde kerkhof met kerkhofkruis en ijzeren hekken, gelegen te
Kruishoutem (Huise), Lozerstraat;
bekend ten kadaster:
Kruishoutem, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer 442N

/ Pastorie met aanhorigheid, omheining en tuin, gelegen te
Kruishoutem (Huise), Lozerstraat 18;
bekend ten kadaster:
Kruishoutem, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer 442P

/ Het kasteeldomein van Lozer met dreef, gelegen te
Kruishoutem (Huise), Kasteelstraat 36, 38;
bekend ten kadaster:
Kruishoutem, 2de afdeling, sectie C, perceelnummers 587, 588, 589, 590, 591C, 592, 593,
594, 595, 596, 597, 598B, 598C, 599, 600, 601C, 601D, 602A, 603A, 604A, 605A, 607A,
608B/2, 618, 620, 621, 622

/ Het neerhof gelegen te
Kruishoutem (Huise), Kasteelstraat 34;
bekend ten kadaster:
Kruishoutem, 2de afdeling, sectie C, perceelnummer 608B

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Het **algemeen belang** van de dorpskom van Lozer wordt als volgt gemotiveerd:

- binnen Kruishoutem is de dorpskom van Lozer één van de vier haast intact behouden dorpskernen met een historische band tussen de kerk met kerkhof en pastorie en het kasteel met tot op heden behouden tastbaar erfgoed van een uitzonderlijke kwaliteit, visueel met elkaar verbonden door de kasteeldreef en de gekasseide Lozerstraat.

Historische waarde:

- De kerk werd gebouwd in opdracht en op gronden van de op het kasteel residerende adellijke familie della Faille d'Huyse als privékerk in de as van de bestaande kasteeldreef.
- De glasramen werden geschonken door de familie della Faille d'Huyse.
- Voor de bouw van de kerk werd de gerenommeerde Gentse architect Louis Minard aangetrokken.
- De glasramen werden geproduceerd door het Brugse huis Peene-De Lodder.
- De familie della Faille d'Huyse schonk de gronden ter vergroting van het kerkhof.
- Het grote kruis op het kerkhof dateert van 1866 en werd geplaatst door pastoor De Smet.
- De pastorie werd gebouwd in 1844 in opdracht en op gronden van de familie della Faille d'Huyse.

- De familie della Faille d'Huyse ligt aan de basis van de dorpsconfiguratie zoals nu zichtbaar (kasteel-hoeve-kerk-pastorie).
- De site is een mooi voorbeeld van de evolutie van een middeleeuwse site met walgracht naar residentieel kasteel.
- De site kende een reeks van uitzonderlijke en van nationaal belang zijnde eigenaars: familie Vilain van Gent en Filip de Montmorency (graaf van Hoor).
- Het kasteel vormt het centrale onderdeel van een goed bewaarde adellijke site welke naast het kasteel bestaat uit koetshuizen, een hondenkennel, toren, portierswoning, boerderij, moestuin en park met vijvers.
- De kasteelhoeve, zeker teruggaand tot de 18de eeuw, maakt integraal deel uit van het kasteeldomein en is eigendom van de kasteelheer.
- De gekasseide straatdelen van de Lozerstraat en Lozermolenstraat behoren tot de traditionele straatafwerking op het platteland sinds het midden van de 18de eeuw.

Historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde:

- Het kerkgebouw werd ontworpen door architect Louis Minard in een neoclassicistische vormgeving.
- De glasramen in de kerk zijn van het huis Peene-De Lodder en zijn een fraai voorbeeld van eclectische glazenierskunst tijdens het interbellum.
- Het interieur, de altaren, de preekstoel en de koorbanken werden allen uitgevoerd in eclectische stijl.
- De 19de- eeuwse landelijke pastorie is in classicistische stijl.
- De hal van de pastorie werd opgesmukt met een grote muurschildering in romantische stijl, gesigneerd en gedateerd: Barbet 1868.
- De omgevende pastorietauin en de omheiningshekken vormen een integraal en waardevol deel van de pastorie.
- Het kasteel van Lozer werd aangepast in neo-Lodewijk XVI-stijl door architect V. Vaerwijck omstreeks 1914 doch behield zichtbare sporen van zijn vroegere bouwgeschiedenis.
- Het kasteelinterieur werd omstreeks de Eerste Wereldoorlog heringericht in neo-Lodewijk XVI-stijl.
- De portierswoning is een zeer vroeg voorbeeld van landelijke vroege neogotiek.
- De koetshuizen, schapenstal en hondenkennel zijn typische voorbeelden van panden in eclectische stijl van omstreeks 1900 en maken integraal deel uit van het kasteeldomein.
- Het park werd in 1885 heraangelegd door de gerenomeerde tuinarchitect Eduard Keilig in landschappelijke stijl met kenmerkende slingervijvers met boogbrug.

Volksculturele waarde:

- De afbeelding van de hond op de muurschildering in de pastorie zou volgens de lokale verhalen verwijzen naar de onnatuurlijk dood van de pastoorshond (gedateerd 1874).
- Het gebruik van altijd groene Buxus Sempervirens en Ilex Aquifolia op het kerkhof als symbool van dood en leven.

Industrieelarcheologische waarde:

De gekasseide Lozerstraat en deel van de Lozermolenstraat getuigen van een bepaalde, uiterst belangrijke en langdurige fase in de evolutie van infrastructuurwerken in casu de wegebouw. Om industrieelarcheologische redenen zijn de technische kenmerken van langs- en dwarsprofielen, de fundering en afboording van belang.

Sociaal-culturele waarde:

- De kerk met kerkhof, de pastorie met pastorietauin, het kasteeldomein met neerhof en de gekasseide dorpsstraten vormen een essentieel onderdeel van de Lozerse dorpskern.

- De kasteeldreef vormt de tastbare en visuele link tussen kasteel, kerk met kerkhof en pastorie.

Artikel 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 19-03-2002

Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden,
Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid,

Paul VAN GREMBERGEN